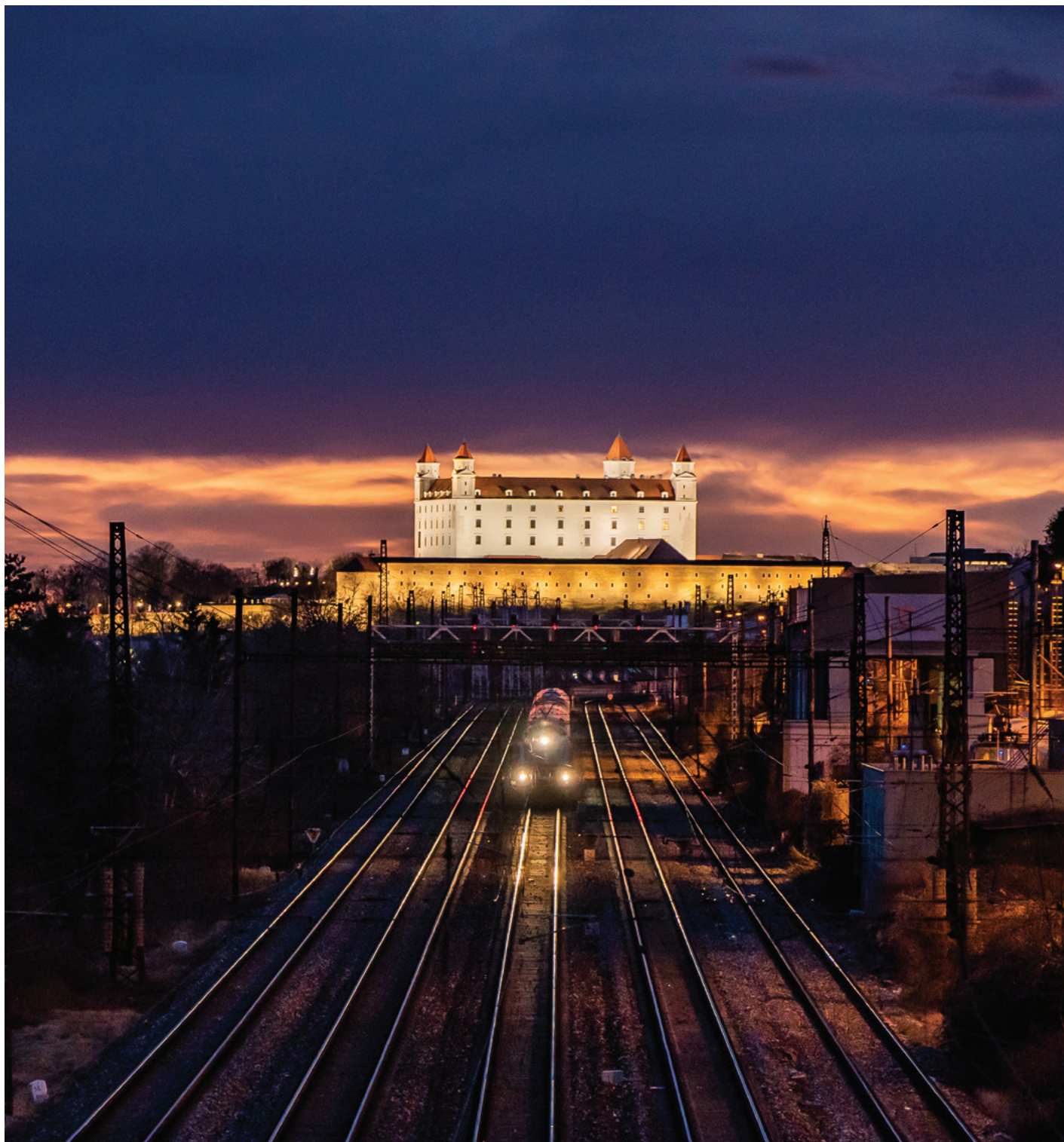

ŽELEZNIČNÝ SEMAFOR

› MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNIC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

› 32. ROČNÍK | FEBRUÁR 2024

Obsah:

- 02 ŽSR získali podporu v Európskom parlamente
- 04 Práce v úseku Poprad — Lučivná sa skončili
- 05 ŽSR ako účastník diskusie v Štrasburgu
- 06 Spoznajte účel a význam štúdií uskutočniteľnosti
- 07 Nezmeškajte podujatia v Železničnom múzeu
- 08 ŽSR predstavujú silu spolupráce a efektivity: Stratégia firmy je dôležitá
- 11 Na slovenské koľaje mieri čínska jednotka radu 665 „Sirius“
- 12 Náborové dni: Riešenie nedostatku zamestnancov (rozhovor)
- 14 Skrytí hrdinovia a škodcovia na železnici (z archívu)
- 16 Neobvyklé spojenie vášní (rozhovor)
- 18 Oznamy
- 20 Zrýchlenie prípravy stavieb
- 21 Krížovka
- 22 Slovák medzi víťazmi
- 23 Kolegovia, priatelia a súper: O Pohár generálneho riaditeľa ŽSR

ŽSR získali podporu v Európskom parlamente

Slovensko, ako aktívny člen Európskej únie, je neustále zapojené do procesu tvorby európskej legislatívy, ktorá ovplyvňuje mnohé oblasti života vrátane dopravy. V tomto kontexte je dôležité, aby zástupcovia Slovenska v Európskom parlamente úzko spolupracovali s kolegami z iných krajín a aktívne sa angažovali v prospech subjektov, akými sú aj Železnice Slovenskej republiky (ŽSR).

AUTOR: Miroslav Garaj, SNÍMKA: Alexander Turanský

BRATISLAVA — V stredu 24. januára 2024 sa na pôde Generálneho riaditeľstva ŽSR uskutočnilo významné stretnutie generálneho riaditeľa ŽSR Alexandra Saka s poslankyňou Európskeho parlamentu (EP) Monikou Beňovou. Cieľom stretnutia bolo diskutovať o možnostiach posilnenia spolupráce medzi zastúpením SR v parlamente EÚ, europoslancami a ŽSR v oblasti dopravy.

Monika Beňová je aktívna poslankyňa Európskeho parlamentu a zároveň silná zástankyňa záujmov Slovenska. Stretnutiu venovala osobitnú pozornosť a so zástupcami ŽSR diskutovala o aktuálnych potrebách v oblasti

Personálne zmeny

Generálny riaditeľ Železníc Slovenskej republiky Alexander Sako:

- 1. 2. 2024 zaradil do funkcie vedúceho oddelenia právneho poradenstva a pohládavaok v Odbore právnych vzťahov GR ŽSR Pavla Kubjatka,
- 1. 2. 2024 zaradil do funkcie vedúceho účelového strediska ŽSR — Strediska prípravy a realizácie Košice Ľudovíta Pelegrina.

NA OBÁLKE: Nočný pohľad na železničnú infraštruktúru. **TITULNÁ SNÍMKA:** Adam Kováč

železničnej dopravy a infraštruktúry na Slovensku, ale aj o možnostiach, ako ich efektívne adresovať pomocou legislatívnych nástrojov EÚ a získavania finančných prostriedkov z európskych fondov. S rastúcou dôležitosťou železničnej dopravy v Európe sa stáva nevyhnutným investovať viac zdrojov do modernizácie a rozvoja železničnej infraštruktúry. Slovensko nie je výnimkou, a preto je dôležité zabezpečiť dostatočné a stabilné zdroje na projekty ŽSR, ktoré prispievajú k efektívnosti a konkurencieschopnosti európskeho železničného systému.

Pre ŽSR je kľúčové zabezpečiť si podporu a financovanie pre svoje projekty nielen na vnútroštátnej úrovni, ale aj v európskom kontexte. Rovnako postupujú aj zahraniční kolegovia, ktorých je v Európe viac počuť a viac vidieť. Dôvodom, prečo tomu tak doteraz nebolo, je viac. Hlavným dôvodom je náročnosť získania relevantných poslancov EP, ktorí môžu mať záujem o problematiku železničnej dopravy. Preto je nevyhnutným krokom vybudovanie dlhodobých vzťahov s poslancami EP prostredníctvom pravidelného kontaktu a poskytovania relevantných informácií o projektoch a ich prínose pre Slovensko a Európu ako celok. Taktiež je dôležité aktívne sledovať a angažovať sa v legislatívnych procesoch EÚ, ktoré súvisia s dopravou a infraštruktúrou, a zastávať pozície a záujmy ŽSR v týchto procesoch.

Aktuálne napätý rozpočet Európskej únie môže vytvárať konkurenciu medzi projektami a programami v rámci financovania z európskych fondov. Napriek tomu sa oplatí bojovať o tieto fondy, pretože Európska únia poskytuje významné finančné zdroje, ktoré prispievajú k rozvoju, modernizácii, inováciám, zamestnanosti a konkurencieschopnosti Slovenska ako členského štátu. Aktuálne je už dnes dôležité zapájať sa do diskusií a vyjednávaní o budúcom viacročnom finančnom rámci EÚ (2028 — 2034), ktorý určuje rozdelenie finančných zdrojov medzi rôzne programy a oblasti. Účinné presadzovanie svojich záujmov v rámci týchto diskusií môže pomôcť zabezpečiť primerané financovanie pre dôležité projekty a programy.

Toto stretnutie predstavuje prvý a dôležitý krok vpred vo vzťahoch medzi ŽSR a EP a otvára cestu na efektívnejšiu spoluprácu a lepšiu perspektívu rozvoja železničnej siete v správe ŽSR. Na záver stretnutia Monika Beňová vyjadrila svoju podporu pre aktivity ŽSR, ako aj slovenských úradov pri získavaní prostriedkov z európskych zdrojov a sľúbila, že bude aktívne lobovať v prospech Slovenska v rámci európskych inštitúcií. Stretnutie nebolo posledné a ŽSR budú postupne pripravovať podklady k problematike, ktorú považujú za dôležitú, a je potrebné, aby odznela na pôde európskych inštitúcií, aby nás bolo v Európe viac vidieť a počuť, uzavrel generálny riaditeľ Alexander Sako.

Práce v úseku Poprad – Lučivná sa skončili

Dňa 16. decembra sa ukončili práce na projekte Poprad – Lučivná. Zhotoviteľom stavby bolo „Združenie Tatry 2017“.

AUTOR: (red), SNÍMKY: Združenie Tatry 2017

POP RAD/LUČIVNÁ — Modernizoval sa úsek trate vrátane zastávok, výhybne a železničných staníc. Práce v úseku sa začali v júli 2020. Stavba je rozdelená na ucelené časti stavieb (UČS):

- UČS 401 Traťový úsek Poprad — Svit,
- UČS 402 ŽST Svit,
- UČS 403 Traťový úsek Svit — Štrba.

Účelom stavby bolo zmodernizovať technickú infraštruktúru trate na danom úseku, ktorý je súčasťou siete TEN-T a európskeho železničného koridoru č. V na dosiahnutie parametrov v zmysle legislatívy Európskeho spoločenstva (napr. TSI), európskych noriem, legislatívy a noriem Slovenskej republiky a dohôd AGC a AGTC.

Hlavnou úlohou je umožniť lepšiu prístupnosť k Transeurópskej dopravnej sieti a k dopravnej sieti

susediacich štátov. Navrhovaná stavba spĺňa po realizácii požiadavky na zaistenie interoperability Európskeho železničného systému v zmysle zákona o dráhach.

Celková dĺžka modernizovaného úseku trate vrátane zastávky Lučivná a železničnej stanice Svit bude 12,700 km. Novou trasou došlo k skráteniu úseku o 0,157 km. Predmetom investície bolo tiež vybudovanie nového trakčného vedenia, nového zabezpečovacieho a oznamovacieho zariadenia, nového zemného telesa železničného spodku a zvršku, celková rekonštrukcia železničnej stanice Svit vrátane osvetľovacích stožiarov, vybudovanie novej zastávky Lučivná, výstavba siedmich nových železničných mostov, výstavba podchodov pre cestujúcich v Poprade a v železničnej stanici Svit, prekládka vodného toku — Podhájskeho potoka, vybudovanie protihlukových stien, vybudovanie nového cestného podjazdu vrátane prekládok ciest v železničnej stanici Svit.

V stredu 17. januára 2024 sa v Európskom parlamente (EP) v Štrasburgu diskutovalo na tému „Prepojenie vysokorýchlostných bodov ako kľúč k rýchlejšiemu a čistejšiemu prepojeniu medzi východom a západom“, ktorú spoluorganizovali poslanec EP Ondřej Kovařík (Renew, CZ), CER a Správa železníc, státní organizace.

AUTOR: Miroslav Garaj, SNÍMKA: Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce

ŠTRASBURG — V prvej časti programu, ktorú moderoval europoslanec Kovařík, vystúpil zástupca generálneho riaditeľa DG MOVE Európskej komisie Herald Ruijters, ktorý zdôraznil význam dosiahnutej dohody o nariadení o TEN-T, potrebu pracovať na chýbajúcich prepojeniach a dokončiť implementáciu 4. železničného balíka. Predseda Rail Forum Europe Andrej Novakov hovoril o dôležitosti železničných projektov, ktoré sú atraktívnym faktorom rozvoja, ale aj o potrebe eliminovať administratívnu záťaž.

Po týchto úvodných príhovoroch sa panelová diskusia začala účasťou Jiřího Svobodu, generálneho riaditeľa Správy železníc (Česko), Silvie Angelo, členky predstavenstva ÖBB Infrastruktur (Rakúsko), Alexandra Saka, generálneho riaditeľa ŽSR (Slovensko), Weroniky Karbowski, zástupkyne riaditeľa pre stratégiu PKP PLK (Poľsko), Philippa Nagla, predsedu predstavenstva DB InfraGO AG (Nemecko), Zoltána Paffériho, generálneho riaditeľa MÁV (Maďarsko), Alaina Quineta, generálneho riaditeľa SNCF Réseau (Francúzsko). Z diskusie, ktorú moderoval výkonný riaditeľ CER Alberto Mazzola, sa vrcholoví manažéri uvedených inštitúcií zhodli na dôležitosti dohody o TEN-T ako stabilnom a potrebnom regulačnom rámci, ktorý musia sprevádzať stabilné nástroje financovania. Pokiaľ ide o finančné nástroje, súkromné financovanie je vítané, ale väčšina financovania musí byť verejná.

Vysokorýchlostná doprava preukázala schopnosť prilákať viac cestujúcich z iných druhov dopravy a poskytnúť

priestor na úspešné medzinárodné spojenia. Samozrejme, jedným z kritických bodov je čas potrebný na projektovanie a dokončenie vysokorýchlostných tratí v celej Európe. Dôležité je aj uspokojovanie potrieb zákazníkov prostredníctvom dialógu so železničnými podnikmi.

Počas diskusie sa objavil aj význam integrácie medzi regionálnymi a národnými/medzinárodnými prepojeniami a bolo predstavených niekoľko prebiehajúcich medzinárodných projektov. Generálny riaditeľ ŽSR Alexander Sako zdôraznil význam a potrebu partnerstva a vzájomnej podpory všetkých manažérov železničných infraštruktúr pri veľkých cezhraničných projektoch. Bez nej a vzájomnej koordinácie pri získavaní finančných zdrojov EÚ nebude možné medzinárodné koridorové trate modernizovať, pretože štátne rozpočty členských štátov dlhodobo neposkytujú potrebné zdroje. Vo finále to môže znamenať, že ciele a plány EÚ nebudú naplnené a tranzitné osobné a nákladné vlaky budú jazdiť naďalej pomaly. Modernizovať trate tak, aby železničná doprava 21. storočia bola konkurencieschopná k leteckej doprave a cestnej doprave, musí byť základným cieľom, uzavrel generálny riaditeľ ŽSR.

Na záver výkonný riaditeľ CER v pripomienkach k dohode o TEN-T a v súvislosti s témou podujatia zdôraznil ako priority CER: zavedenie ERTMS, lepšie prepojenia nákladnej dopravy s prístavmi a terminálmi, pre osobnú dopravu lepšie prepojenia s mestskými uzlami a letiskami, európsky riadiaci plán vysokorýchlostných železníc.

Spoznajte účel a význam štúdií uskutočniteľnosti

Na napĺňanie strategických zámerov v oblasti rozvoja železničnej infraštruktúry je štúdia uskutočniteľnosti úplne prvým dokumentom, ktorý je v rámci predprojektov prípravy veľkých stavieb nevyhnutný. Oslovili sme Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce, aby sme nahliadli do procesu spracovania štúdií uskutočniteľnosti od ich začiatku až po ich vyhodnotenie.

AUTOR: Michal Surman

BRATISLAVA — Účelom štúdie uskutočniteľnosti je na základe vstupných údajov navrhnuť a posúdiť viaceré varianty projektu, jeho prevádzkových konceptov a technického riešenia. Predovšetkým ide o posúdenie z technického, ekonomického a čiastočne environmentálneho hľadiska a vyhodnocuje sa uskutočniteľnosť projektu. Štúdia sa spracováva na základe metodík stanovených Ministerstvom dopravy SR a Ministerstvom financií SR. Celkovo predstavuje štúdia kvalifikovaný podklad na rozhodovanie o výbere najoptimálnejšej alternatívy riešenia projektu.

Následne sú ŽSR povinné v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách predložiť štúdiu na posúdenie Útvary hodnoty za peniaze Ministerstva financií ŽSR, ktorý po analýze štúdie vydá správu so svojimi odporúčaniami v rámci projektu. Momentálne Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce zabezpečuje prípravu viacerých štúdií uskutočniteľnosti. Predstavíme vám štyri aktuálne prebiehajúce štúdie, ktoré majú významný vplyv pre rozvoj železničnej infraštruktúry.

Prvá štúdia sa týka dopravného uzla Bratislava a ide o štúdiu pod názvom, „Doplnok ŠU Uzol BA 2019 — úsek Bratislava predmestie — Bratislava filiálka“, ktorá je doplnkom prevádzkového konceptu z pôvodnej štúdie uskutočniteľnosti pre modernizáciu uzla Bratislava z roku 2019 (variant s novou ŽST Bratislava filiálka). Práce sú realizované v etapách, ktorých výsledkom bude detailnejšie preverenie riešenia novej železničnej stanice Bratislava filiálka s jej napojením do železničnej stanice Bratislava predmestie. Jednou z požiadaviek je, aby bolo v rámci

štúdie preverené aj pokračovanie do blízkosti novej autobusovej stanice Nivy. Predpokladané ukončenie prác na štúdii je máj 2025. Dôležité je spomenúť, že požiadavka na aktualizáciu štúdie v tomto úseku vzišla zo strany JASPERS (čo je poradný orgán Európskej investičnej banky na čerpanie eurofondov) a do tvorby štúdie sú zainteresované aj tretie strany ako Magistrát hl. mesta SR Bratislavy, Metropolitný inštitút Bratislavy, Bratislavský samosprávny kraj a iné, ktoré majú poskytnúť do štúdie ŽSR dôležité vstupy z architektonicko-urbanistickej oblasti.

Ďalšou štúdiou je „Národná štúdia uskutočniteľnosti vysokorýchlostnej trate prepojenia krajín V4“, ktorá je spracovávaná na základe spoločného postupu a dohody, tzv. Vyhlásenia ministrov V4 o zámere spolupracovať pri projekte vysokorýchlostnej železničnej siete. Práce na štúdii sú realizované v etapách, ktorých výsledkom bude výber a odporúčanie najoptimálnejších variantov trasovania vysokorýchlostnej trate cez územie západného Slovenska v spojnici Maďarsko — Slovensko — Česko vrátane napojenia na Rakúsko. Predpokladané ukončenie prác je jeseň 2024. Aktuálne je spracovaných viacero variantov, ktoré sa v aktuálnej fáze projektu zredujú, a ktoré budú predmetom bližšieho posudzovania. Následne bude štúdia slúžiť vláde SR, Ministerstvu dopravy SR a ŽSR ako podklad na strategické rozhodnutie o ďalšej príprave projektu.

Z dôvodu intenzívneho rozvoja, narastajúcej individuálnej výstavby a narastajúceho počtu obyvateľov v okolí Bratislavy sa neustále zvyšuje tlak na potrebu

mobility. Preto sme sa začali zaoberať štúdiou obsahujúcou dva projekty. Je to „Štúdia uskutočniteľnosti pre projekty: Výstavba novej trate Lamač — Záhorská Bystrica — Stupava — Lozorno a Výstavba novej trate Bratislava Vajnory — Pezinok“. Cieľom je navrhnúť rôzne varianty uskutočniteľnosti a zároveň posúdiť ich technologické, ekonomické a prevádzkové riešenie. Práce sú realizované v etapách a predpokladané ukončenie je február 2025. Územia oboch projektov sú najdynamickejšie sa rozvíjajúce koridory bez adekvátneho napojenia na koľajovú dopravu. Pre výhľad výstavby týchto tratí musí byť zachovaná územná rezerva, preto sú tieto projekty súčasťou Plánu udržateľnej mobility Bratislavského samosprávneho kraja v sekcii „železničná doprava — časová úroveň do roku 2035“. Táto štúdia je zatiaľ v úvodných fázach.

Posledná štúdia je spracovávaná internými kapacitami ŽSR a ide o „Modernizáciu V. koridoru v úseku trate Turany — Vrútky — Varín (mimo)“. Hoci pre modernizáciu V. koridoru už bola historicky spracovaná štúdia uskutočniteľnosti, na základe ktorej prebieha

modernizácia viacerých úsekov koridoru, aktualizáciou pre tento úsek sa ako odbor snažíme nájsť ešte optimálnejšie trasovanie, umožňujúce maximalizovať traťovú rýchlosť a zvýšiť časové úspory jazdného času.

V nedávnej minulosti Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce GR zabezpečil štúdie uskutočniteľnosti pre zdvojkolajnenie železničnej trate Devínska Nová Ves — štátna hranica SK/AT (Marchegg) (aktuálne v procese EIA), elektrifikáciu a optimalizáciu trate Zvolen — Fiľakovo (vydané právoplatné územné rozhodnutie), výstavbu novej trate Nitra — Trnovec nad Váhom (tento projekt ÚHP MF SR nateraz neodsúhlasil), zvýšenie priepustnosti trate Bratislava — Dunajská Streda — Komárno, v rámci ktorej je riešená kompletná elektrifikácia trate a jej čiastočné zdvojkolajnenie s výstavbou novej trate z Kvetoslavova do Šamorína a s náhradou priecestí za mimoúrovňové križovania (proces EIA v príprave) a optimalizáciu trate Prievidza — Jelšovce (momentálne prebieha proces posúdenia vplyvov na životné prostredie — EIA). Všetky štúdie sú po ich ukončení v publikačnej forme verejne dostupné na webovej stránke ŽSR.

Nezmeškajte podujatia v Železničnom múzeu SR

Milovníci parných a historických motorových vlakov si prídu na svoje aj túto sezónu. V Železničnom múzeu SR Bratislava východ, v areáli rušňového depa, už zamestnanci pomaly dokončujú prípravy na Prvý parný deň, ktorý odštartuje sezónu plnú pary, mimoriadnych jászov, vozovnia na drezinách a mnohých iných sprievodných atrakcií. Pripravte si kalendáre a zaznačte si najdôležitejšie železničné akcie sezóny.

20. apríla	Prvý parný deň
18. mája	Noc múzeí a galérií
15. a 16. júna	Rendez 2024
24. júna	25 rokov Múzea dopravy
29. jún	140. rokov trate Topoľčany — Velké Bielice
27. júla	Letný parný deň
31. augusta a 1. septembra	Zvolen 2024
7. septembra	Drezinový deň
28. septembra	125 rokov trate Žilina — Rajec
12. októbra	Ukončenie sezóny

ŽSR predstavujú silu spolupráce a efektivity: Stratégia firmy je dôležitá

Vo februárovom čísle pokračujeme v seriáli o predstavovaní jednotlivých odborov, pracovísk, ich náplne, pracovných cieľov či rôznych komplikácií, s ktorými sa počas svojej práce stretávajú. Tentoraz sa bližšie pozrieme na Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce, ktorý patrí do metodického pôsobnosti námestníka GR pre rozvoj a informatiku Jozefa Veselku a jednou z najväčších výziev odboru je príprava a schválenie dôležitého dokumentu Stratégia ŽSR. Riaditeľom odboru je Miroslav Garaj, ktorý nám aj poskytol odpovede na otázky.

AUTOR: (red)

Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce (O 210)

Odbor stanovuje strategické a rozvojové zámery ŽSR, spracováva vrcholový dokument — Stratégiu ŽSR s definovanými vrcholovými strategickými cieľmi, ktoré následne rozpracováva na nižšie úrovne riadenia. Vykonáva komplexnú analýzu východiskových strategických dokumentov národnej aj európskej úrovne, ako aj ďalšie analytické činnosti na tvorbu Stratégie ŽSR a na investičné a strategické rozhodovanie (napríklad príchod nových investorov a zapojenie areálov firiem, fabrik a priemyselných parkov na železničnú sieť v správe ŽSR).

Ďalej zabezpečuje predprojektovú prípravu stavieb pozostávajúcu zo štúdií uskutočniteľnosti a dokumentácie v stupni posúdenia vplyvov stavieb na životné prostredie (tzv. proces EIA). Agendou vonkajších vzťahov je O 210 styčným útvarom GR ŽSR v komunikácii so štátnou správou (ministerstvá a im podriadené organizácie, ako aj úrady v SR). V rámci stratégie rozvoja železničných nákladných koridorov RFC 5, 7, 9 a 11 a koridorov siete TEN-T plní úlohu koordinátora a zároveň vykonávateľa úloh expertných pracovných skupín, manažment grantov EÚ (CEF, PSA) pre RFC, projekt CIP, INSPIRE.

V oblasti zahraničnej spolupráce zabezpečuje bilaterálnu a multilaterálnu spoluprácu s okolitými manažermi železničnej infraštruktúry, dopravcami a medzinárodnými železničnými organizáciami. V rámci bilaterálnych vzťahov sa rieši predovšetkým problematika podmienok prepojenia železničnej siete ŽSR so susednými manažermi infraštruktúry. V rámci multilaterálnych vzťahov je zabezpečená

spolupráca a účasť ŽSR v rôznych medzinárodných železničných organizáciách a zoskupeniach (CER, UIC, RNE, PRIME, OSŽD). Zároveň vykonáva aktivity súvisiace s administratívnym zabezpečením medzinárodných rokovaní (v SR a v zahraničí) a agendu technickej knižnice.

V rámci metodického pôsobnosti spadá O 210 pod námestníka GR pre rozvoj a informatiku (Ú200). Odbor tvoria tri oddelenia: Oddelenie strategického riadenia (O 211), Oddelenie vonkajších vzťahov (O 212) a Oddelenie zahraničnej spolupráce (O 213).

Čo je z hľadiska odborovej agendy najťažšie alebo najkomplikovanejšie procesovať?

Z hľadiska svojho hlavného produktu je najzásadnejšou výzvou príprava a schválenie dokumentu Stratégia ŽSR. Keďže ide o vrcholový dokument podniku, ktorý udáva smerovanie firmy do budúcnosti v strednom a dlhodobom horizonte, je potrebné zosúladiť požiadavky vlastníka železničnej infraštruktúry, ktorým je štát reprezentovaný rezortným ministerstvom, s vlastnými strategickými zámermi. Do tohto procesu navyše vstupujú strategické dokumenty Ministerstva financií SR v podobe Priorít v obnove a rozvoji železničnej infraštruktúry a Harmonogramu prípravy a výstavby projektov železničnej infraštruktúry. Zosúladenie všetkých vstupov tak, aby Stratégia ŽSR nebola príliš všeobecným dokumentom a zároveň, aby si zachovala určitú aktuálnosť v čase, je samo osebe zložitým procesom.

Ďalšou výzvou sú príliš časté zmeny v oblasti dopravnej, ekonomickej a environmentálnej legislatívy, ktoré majú

nepriaznivý dosah na plynulý chod prípravy investičných projektov. Veľkým problémom pri procese EIA, ktorý ako odbor vnímame a snažíme sa s ním vyrovnáť, je taktiež nečinnosť tretích strán (ministerstvá, okresné úrady) a ich neplnenie zákonom stanovených lehôt v procesoch EIA, čo má za následok predlžovanie týchto procesov a následné komplikácie pri plánovaní harmonogramov stavieb, zdrojov financovania, procesu obstarávania ďalších stupňov projektovej prípravy a iných nadväzujúcich procesov.

Taktiež je veľkou výzvou vyrovnanie sa s odporúčaniami Útvaru hodnoty za peniaze MF SR, ktorý v zmysle platnej legislatívy hodnotí každú štúdiu uskutočniteľnosti, projektovú dokumentáciu každého investičného projektu nad 1 mil. eur a jeho odporúčania často zasahujú do vyprojektovaných technických riešení.

V rámci vonkajších vzťahov a medzinárodnej spolupráce patrí medzi najkomplikovanejšie procesy zabezpečenie koordinácie a vzájomného prepojenia medzinárodných aktivít medzi rôznymi organizačnými útvarmi ŽSR. Okrem toho aktuálna situácia na Ukrajine komplikuje zahraničnú spoluprácu s Ukrajinskými železnicami aj v kontexte úplne prerušenej spolupráce s Ruskými železnicami tak na bilaterálnej úrovni, ako aj v rámci väčšiny medzinárodných organizácií (okrem OSŽD). Všeobecne je na plnenie úloh veľmi zložitá nájsť zdravý kompromis medzi ambicióznymi požiadavkami z medzinárodného prostredia a podmienkami, v ktorých majú ŽSR svoj manévrovací priestor.

Aké sú ciele vášho odboru na najbližšie obdobie?

Cieľom na najbližšie obdobie je schválenie aktualizácie Stratégie ŽSR, ktorá je nevyhnutná z hľadiska stanovenia strategických rozvojových zámerov, prípravy stanovísk do externého prostredia (regionálne strategické dokumenty), ako aj nastavenia interných akčných plánov, ako dosiahnuť plnenie strategických cieľov v jednotlivých procesoch ŽSR. Dôležitosť takéhoto dokumentu je významná nielen z hľadiska ďalšieho rozvoja ŽSR, ale aj z hľadiska definovania potrieb zabezpečenia dostatočného financovania, ako aj nastavenia interných procesov.

V rámci prípravy štúdií uskutočniteľnosti veríme, že sa podarí alokovať finančné prostriedky na tento účel a podarí sa nám obstať plánované štúdie uskutočniteľnosti: „Optimalizácia, elektrifikácia a dispečerizácia Leopoldov — Nitra — Šurany — Nové Zámky“ a „Konceptia rozvoja východného Slovenska“, ktorá nám dá odpoveď na to, v akých parametroch a v akom rozsahu modernizovať

infraštruktúru v rámci tratí ŽSR na východnom Slovensku vrátane samotného uzla Košice.

V rámci procesu EIA, v prípade alokácie finančných prostriedkov na tento účel, by sme chceli v danom roku obstať v spolupráci s kompetentnými zložkami zhotoviteľa pre nasledujúce projekty: „Zdvojkolaženie a elektrifikácia trate Bratislava — Dunajská Streda — Komárno“, „Zdvojkolaženie trate Devínska Nová Ves — Marchegg št. hranica“, „Modernizácia IV. koridoru v úseku Bratislava-Vajnory — Nové Zámky — Štúrovo št. hr./Komárno št. hr.“ a pokračovanie v procese EIA zabezpečením správy o hodnotení pre projekt „Optimalizácia a dispečerizácia trate Prievidza — Jelšovce“. Zároveň by sme radi v tomto roku dokončili práce, ktoré vykonávame vlastnými kapacitami odboru na aktualizácii štúdie uskutočniteľnosti V. koridoru v úseku „Varín (mimo) — Vrútky — Turany“, kde hľadáme nové možnosti trasovania v danom úseku. Pri spomínaných projektoch by sme radi presadili obstaranie zlúčenej projektovej dokumentácie, kde by jeden zhotoviteľ robil viacero stupňov projektovej dokumentácie (napr. dokumentáciu EIA, dokumentáciu stavebného zámeru a dokumentáciu pre územné rozhodnutie). Týmto spôsobom vieme zrýchliť proces prípravy stavieb (zrýchlenie o čas potrebný pre proces verejného obstarávania), a taktiež sa tak zachová kontinuita pri príprave stavby.

Z hľadiska riadenia vonkajších vzťahov a analytickej činnosti sa odbor v najbližšom období zameria na plnenie úloh z grantových zmlúv, na ktoré ŽSR získali finančný príspevok, zapracovanie všetkých aktualizácií vyplývajúcich z návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete, ktorým sa mení Nariadenie (EÚ) 2021/1153 a Nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a ruší Nariadenie (EÚ) č. 1315/2013.

V rámci medzinárodnej spolupráce pripravujeme v najbližšom období novelizáciu bilaterálnych zmlúv so Správou železníc a s ÖBB-Infrastruktur. Zároveň sa pripravuje rokovanie k možnostiam uzatvorenia novej bilaterálnej zmluvy s Ukrajinskými železnicami. Vzhľadom na viaceré pripravované zmeny legislatívy EÚ sa v medzinárodných aktivitách očakáva zintenzívnenie rokovaní k organizačným a kompetenčným zmenám v organizáciách RNE a PRIME.

Aké projekty a úlohy sú aktuálne prioritou?

Pre najbližšie obdobie je prioritou spomínaná Stratégia ŽSR a pokračovanie prác na aktuálne zazmluvnených

štúdiách uskutočniteľnosti: „Národná štúdia uskutočniteľnosti vysokorýchlostnej trate prepojenia krajín V4“ s termínom ukončenia v decembri 2024, „Doplnok ŠU Uzol BA 2019 — úsek Bratislava predmestie — Bratislava filiálka“ s termínom ukončenia v máji 2025 a „Štúdia uskutočniteľnosti pre projekty: Výstavba novej trate Lamač — Záhorská Bystrica — Stupava — Lozorno a Výstavba novej trate Bratislava Vajnory — Pezinok“, ktorá je zatiaľ v úvodných fázach. Strategicky považujeme za prioritu aj pokračovanie v projektovej príprave a následnej realizácii Elektrifikácie trate Zvolen — Lučenec — Fiľakovo, ktorá v sebe zahŕňa zvýšenie rýchlosti na 120 km/h a zavedenie diaľkového riadenia z CRD Lučenec. Rovnako plánujeme v r. 2024 spustiť proces na prípravu projektu na zavedenie diaľkového riadenia na trati Bánovce nad Ondavou — Humenné, kde aktuálne prebieha elektrifikácia.

V rámci procesu EIA je prioritou pokračovanie prác na aktuálne zazmluvnených projektoch v rámci uzla Bratislava. Konkrétne ide o projekty „Modernizácia železničného uzla Bratislava — vetva VÝCHOD“ a „Modernizácia železničného uzla Bratislava — vetva ZÁPAD“. V oboch prípadoch prebiehajú práce na spracovaní Správy o hodnotení, čím sa finalizuje proces EIA a následne sa bude môcť

pokročiť do ďalšieho stupňa projektovej prípravy stavieb. Práce na všetkých spomínaných štúdiách a dokumentáciách EIA sa navzájom ovplyvňujú, keďže všetky projekty sa dotýkajú Uzla Bratislava a koordinácia jednotlivých projektov je, z tohto pohľadu, o to zložitejšia a náročnejšia na odborné kapacity odboru. Dôležité je taktiež aj pokračovanie v analytických prácach, ktoré predstavujú na najbližšie obdobie aktualizáciu CBA pre niektoré projekty modernizácie železničnej trate Žilina — Košice, ako aj metodickú kontrolu správnosti finančno-ekonomických častí štúdií realizovateľnosti.

Aktuálne je prioritou aj zapojenie nášho odboru do prípravy novej legislatívy, súvisiacej na zrýchlenie postupov prípravy dopravných stavieb, ktoré vláda SR schválila ako strategické. Prioritou v rámci medzinárodnej spolupráce na najbližšie obdobie je aktívna participácia v medzinárodných organizáciách a zoskupeniach na účely presadzovania záujmov ŽSR a príprava novely Smernice na realizáciu zahraničnej spolupráce v ŽSR. V súvislosti s prípravou novej legislatívy EÚ by sa mal v priebehu roka 2024 začať proces prípravy zmien železničných koridorov, čo zahŕňa okrem iného aj rozšírenie koridorov RFC o Chorvátsko a Ukrajinu.

Slovensko-poľská fotografická súťaž: Zapoj sa aj ty!

V januári nás prekvapila iniciatíva zo strany poľských kolegov z organizácie KOLEJARZ, ktorí sa na nás obrátili s návrhom o realizáciu poľsko-slovenskej fotografickej súťaže s vyhlásenou témou Najkrajšie chodníčky železničného cestovného ruchu Poľska a Slovenska.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov

SLOVENSKO/POĽSKO — Zámerom organizátorov je propagovať a prezentovať regióny, ktoré spája cestovanie železnicou, prostredníctvom vlastných fotografií. Súťaž má upriamiť pozornosť aj na problém obnovy pamiatok, ktoré súvisia s osudmi ľudí a formovaním našej identity. Samozrejme, je dôležité, aby fotografie vzbudili hlavne emócie a záujem. Súťaž je určená pre všetkých ľudí, ktorým je fotografia blízka. Jedinou podmienkou je, aby to boli fotografie z Poľska alebo zo Slovenska. Podľa úvodných informácií by súťaž mala prebiehať v mesiacoch marec až august 2024. Jej bližšie pravidlá spresníme pre záujemcov v ďalšom vydaní časopisu.

Keď sme sa v minulosti snažili zorganizovať stretnutia priaznivcov fotografovania, nebol o to zo strany našich kolegov dostatočný záujem. Okolo nás je však toľko zaujímavých a jedinečných pohľadov, že výzva poľských kolegov na spoločnú fotografickú súťaž si nájde svojich priaznivcov a pripraví nám nové zážitky, ktoré budeme určite radi prezentovať aj v našom časopise. Radi by sme aj následne využili možnosť spolupráce pri uverejňovaní vašich fotografií a zaujímavých tipov na zážitky. A prípadne zorganizujeme aj spoločný fotografický seminár. V prípade záujmu nás kontaktujte na adrese jemalova.dominika@zsr.sk.

Na slovenské koľaje mieri čínska jednotka radu 665 „Sirius“

V utorok 30. januára 2024 sa v budove Generálneho riaditeľstva ŽSR uskutočnilo pracovné rokovanie zástupcov ŽSR, VÚD Žilina a čínskych zástupcov zo spoločnosti CRRC (Corporation Limited). Čínskych zástupcov osobne privítal generálny riaditeľ ŽSR Alexander Sako a stretnutie viedol Marián Pipiš z Odboru expertízy. Cieľom stretnutia bolo testovanie kompatibility elektrickej jednotky radu 665 označenej ako „Sirius“ s infraštruktúrou ŽSR.

AUTOR: Lucia Lizáková

BRATISLAVA — Spoločnosť CRRC vyrobila rad elektrickej jednotky 665 CRRC Sirius, ktorý sa rozhodli uviesť na európsky trh. Po ukončení schvaľovacieho procesu bude táto jednotka prevádzkovaná okrem Slovenska aj v Českej republike a Poľsku.

Prvé testy kompatibility sa konali na železničnej infraštruktúre už v máji minulého roka, bohužiaľ, neúspešne. Dôvodom vtedy bola mobilná časť ETCS jednotky Sirius. Čínska delegácia sa preto rozhodla testy opakovať. Zmena, ktorá nastala v legislatívnom rámci o postupe schvaľovania vozidiel a kompetencie v rámci homologizácie, ktoré prešli do kompetencie Európskej železničnej agentúry (ERA), im nariaďuje získať európske schválenie.

Odbor expertízy a čínska delegácia v zastúpení Chen Shengcai, ZHOU Jie a Qi ZHANG sa dohodli, že testovanie s jednotkou 665 sa bude konať 21. — 22. februára 2024

na Slovensku a opätovne preveria kompatibilitu jednotky s infraštruktúrou ŽSR. Ak sa opakované testy podaria, zástupcovia CRRC budú môcť pristúpiť k procesu certifikácie a následne požiadať o schválenie typu. Testovacie skúšky vykoná O460 prostredníctvom p. Janšta a mali by sa konať v úseku Bratislava — Žilina, kde majú ŽSR v prevádzke systém ETCS level 1, a v úseku trate Žilina — Čadca, kde je novší systém ETCS level 2. Zároveň sa bude z dôvodu bezpečnosti a pre potreby overenia súladu jednotky s požiadavkami slovenskej národnej legislatívy testovať aj plynulosť prechodov zo systému ETCS na národný zabezpečovací systém.

Čínsku jednotku Sirius v rámci skúšobného obdobia testuje od 6. februára aj český dopravca Regiojet na trase Ústí nad Labem — Kolín. Úspešné absolvovanie skúšobných jžd tak môže zmeniť konkurenčné prostredie na európskom železničnom trhu.

Náborové dni: Riešenie nedostatku zamestnancov

ŽSR po odchode množstva zamestnancov do dôchodku ostatné obdobie bojujú s problémom nedostatku prevádzkovej pracovnej sily, a to najmä na západnom Slovensku.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: ŽSR

BRATISLAVA — Odbor riadenia ľudských zdrojov na Generálnom riaditeľstve ŽSR už z tohto dôvodu nejaký čas pravidelne organizuje Náborové dni v Detskom salóniku v železničnej stanici Bratislava hlavná stanica. O tom, čo je ich cieľom, sme sa porozprávali s manažérkou pre nábor zamestnancov Klaudiou Bublávkovou.

Železnice SR, konkrétne Obor riadenia ľudských zdrojov, organizujú približne raz za mesiac Náborové dni v ŽST Bratislava hl. stanica, čo je ich cieľom? Cieľom náborových dní je poskytnúť bližšie informácie o možnosti práce ľuďom so vzťahom k železnici, pretože najčastejšie nás navštívia práve čakajúci cestujúci. Osobným kontaktom hľadáme vhodných kandidátov pre voľné pracovné pozície, najmä pre bratislavskú a trnavskú oblasť, kde je v súčasnosti najväčší počet neobsadených miest v prevádzke. V priestoroch Detského salóniku na hlavnej stanici vytvárame priestor pre každého, kto má záujem dozvedieť sa viac o práci v ŽSR.

Toto je jeden zo spôsobov osobných kontaktov, ako realizujeme nábor pre nedostatkové typové pozície. V spolupráci s ÚPSVaR pravidelne zabezpečujeme stretnutia s uchádzačmi o zamestnanie priamo na úradoch práce, ale zúčastňujeme sa aj na akciách Burzy práce, Dní otvorených dverí na partnerských stredných školách a využívame všetky finančne dostupné podujatia organizované pre zamestnávateľov.

Problémy s nedostatkom prevádzkových zamestnancov má najmä západné Slovensko. Organizujú sa Náborové dni aj v iných mestách, alebo len v Bratislave? Plánujú sa pridať aj iné lokality?

Realizujeme ich zatiaľ iba v Bratislave, ale nevyklúčujeme ich naštartovanie aj v iných dopravných uzloch, pretože aj v ostatných častiach Slovenska začíname mať nedostatok zamestnancov, aj keď tam to zatiaľ nie je taký vážny problém.

Sú Náborové dni úspešné z hľadiska počtu záujemcov a následne aj z hľadiska prijatých uchádzačov? Koľko zamestnancov sa už prijalo prostredníctvom Náborových dní od spustenia ich fungovania?

Návštevnosť na Náborových dňoch je naozaj rôzna v porovnaní jednotlivých mesiacov, závisí to aj od okolností. Sú obdobia, keď ľudia riešia svoje zamestnanie menej často, ako je obdobie vianočných sviatkov, alebo s výnimkou absolventov je to obdobie letných školských prázdnin. Počas dovolenkových mesiacov je návštevnosť nižšia, ale snažíme sa pravidelnosťou tejto akcie propagovať spoľahlivosť a stabilitu našej firmy. Počet záujemcov za celé obdobie nespĺnil úplne naše očakávania, ale veríme, že našou trpezlivosťou docielime vyššiu návštevnosť a akcia sa stane vyhľadávanou náborovou aktivitou nielen pre verejnosť, ale aj pre samotných zamestnancov ŽSR, ktorí majú záujem o zmenu svojho pracovného smerovania.

Aké typové pozície sú najvyhľadávanejšie verejnosťou a, naopak, ktoré potrebujú ŽSR najviac obsadiť?

V rámci Náborových dní sa stretáva ponuka s dopytom, väčšinou sa prídu na voľné pracovné pozície informovať ľudia so stredným vzdelaním, ktorým vieme poskytnúť zodpovedajúce voľné pracovné pozície. Vždy sa snažíme vysvetliť uchádzačom, že chýbajúca prax alebo vzdelanie v oblasti železničnej dopravy nie sú prekážkou a že získaním odbornej spôsobilosti si môžu

doplniť svoje stredoškolské vzdelanie. Výhodu majú uchádzači so vzdelaním technického zamerania.

Na Facebooku ŽSR vznikla aj skupina ŽSR — kariéra, do ktorej náborárky denne pridávajú informácie o možnosti zamestnania v ŽSR. Skupina má už vyše dvetisíc členov. Ako hodnotíte túto aktivitu? Má to zmysel? Podarilo sa vám už aj z tohto zdroja nabrať do radov ŽSR nových zamestnancov? Ak áno, koľko?

Sociálne siete využívame aktívne pri svojej práci, pretože je to najjednoduchšia a najrýchlejšia forma informovanosti širokej verejnosti o aktuálnych podujatiach a voľných pracovných miestach v ŽSR. Facebooková skupina ŽSR — kariéra má naozaj už vyše 2 000 členov. Ľudia sa o prácu zaujímajú a ich záujem nás naozaj teší. Prostredníctvom sociálnej siete sme získali už tiež niekoľko zamestnancov, aj keď na základe zverejnených ponúk a z celkového počtu uchádzačov je podiel počtu záujemcov z Facebooku pod 1%. Inzerciu pracovných ponúk sústreďujeme v rámci sociálnej siete aj v iných facebookových skupinách, ktoré sa zameriavajú na hľadanie práce. Zároveň stále hľadáme nové možnosti oslovenia širokej verejnosti o možnosti zamestnania sa v ŽSR. Jedným z nich je aj sekcia Kariéra na stránke zsr.sk/kariera. Využívame však aj duálne vzdelávanie, štipendijný program, rodičovské združenia, podujatia partnerských škôl, veľtrhy, akcie Rendez a Rušňoparádu. Napriek náročným časom sme prijali 952 nových zamestnancov v uplynulom roku 2023. Za toto patrí veľká vďaka všetkým, ktorí vykonávajú aktívne náborovú činnosť, ale aj tým, ktorí sú jej podporovatelia, že si „nájdu svojho kolegu“.

Pomôžte zachrániť životy!

Generálne riaditeľstvo ŽSR v Bratislave opäť otvára svoje dvere pre dobrovoľných darcov krvi. Odbor riadenia ľudských zdrojov GR ŽSR organizuje 18. 3. od 8.00 hod. darovanie krvi.

AUTOR: Denis Dymo

BRATISLAVA — Odber sa uskutoční v zasadačke č. 5 v budove GR ŽSR na Klemensovej ulici v Bratislave. Prosíme záujemcov, aby sa záväzne prihlásili **do 15. marca** na e-mailovú adresu jemalova.dominika@zsr.sk alebo telefonicky (920-7809). V roku 2023 úspešne prispelo svojou

krvou celkovo 81 dobrovoľných darcov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili alebo sa ešte plánujú zapojiť a pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Vaša účasť na darovaní krvi je nenahraditeľná a má veľký význam pre našu spoločnosť. Tešíme sa na vašu účasť a podporu tejto nesmierne dôležitej aktivity.

Skrytí hrdinovia a škodcovia na železnici

Keď sa povie „železnica“, každý človek si dnes predstaví koľaje, stanice, ťažkú techniku v podobe rušňov a vozňov alebo ľudskú silu vo forme železničiarov, alebo takzvanej „modrej armády“. V minulosti tomu bolo aj inak, keď ešte pred vynájdením parného stroja vozne po koľajniciach ťahali kone. Ale železnica je prekvapivo spojená aj s inými zvieratami.

AUTOR: Denis Dymo, Daša Krčová, SNÍMKY: Archív ŽSR

BRATISLAVA — V 19. storočí v Anglicku uvažovali, že keď položia železné kolesá ťahaných vozov koňmi po železnej ploche — koľajnici pripevnenej 2 až 3 metre nad zemou na podperách, zníži sa odpor kolies a zvýši sa rýchlosť. Takáto konštrukcia sa hneď ukázala ako nedostatočná. Preto potom zostrojili voz na štyroch železných kolesách a dvoch koľajniciach, uložených nie na podperách, ale na zemi. Koľajnice boli podbité podvalmi a voz ťahaný koňmi.

Medzi Budapešťou a Vácom sa prvá železničná prevádzka začala 15. júla 1846. Keďže už boli známe stavebné

plány budovania železníc medzi Viedňou, Bratislavou a Budapešťou, povzbudilo to aj niekoľkých grófov, statkárov a obchodníkov v Bratislave a v Trnave, aby vytvorili akciovú stavebnú spoločnosť so sídlom v Bratislave. Uzniesli sa, že táto železnica bude predbežne len koňmi spriahnutá železnica. Pre stavbu konskej a nie parnej železnice sa rozhodlo z finančných dôvodov, vraj v Uhorsku je krmivo pre kone lacnejšie ako uhlie.

O tom, že zvieratá na železnici v minulosti pomáhali, nesvedčí iba konská železnica. Medzi železničiarov sa

hrdo hlásili aj psy, najčastejšie vycvičené vlčiaky, ktoré prispievali najmä k bezpečnosti na železnici.

Z histórie ozbrojenej ochrany železníc v 20. storočí na Slovensku sa dozvedáme, že Československé dráhy (ČSD) boli v roku 1935 donútené vedením ministerstva železníc na vytvorenie ozbrojených strážnych oddielov železníc (OSOŽ), a to z dôvodu ohrozenia ČSR fašistickým Nemeckom v polovici 30. rokov 20. storočia, a tým aj z nebezpečenstva ohrozenia železničnej dopravy. Tam tiež pracovali príslušníci OSOŽ so služobnými psami, o čom svedčí fotografia z roku 1935. Pôsobenie psodovodov a ich štvornohých zverencov sa prelína celou históriou ozbrojenej ochrany železníc.

Archív ŽSR disponuje fotografiami z obdobia Protektorátu Čechy a Morava, na ktorých sa nachádzajú aj služobné psy Česko-Moravských dráh (ČMD), ktoré hľadajú skrytého zlodēja vo vagónoch.

Okrem koní a psov sa však na železničných staniciach objavovali aj rôzne iné zvieratá. O takýchto príkladoch sa dozvedáme z pamätných kníh železničných staníc.

Výpisy z pamätných kníh sú autentické a bez úprav.

Tak ako v súčasnosti, tak aj v minulosti chodievali na železničnú stanicu medvede. Vtedajší železničiar si na ochranu zadovážili opäť psa.

Čremošné, 1973

„Čo sa týka letného obdobia, počasie bolo dosti suché, len po horizontoch hôr značne popršalo, čím sa dosiahlo veľkej úrody malín a čučoriedok čo ľudia ešte nepamätali. Objavilo sa aj značný počet zveriny srnčej a jelenej ako v minulých rokoch. Ba dokonca sa objavil aj maco medved', ktorý navštívil koľajštie v stanici a tak tiež poštepil neďaleko stanice kočované včielky v štyroch maringotkách. Váha „maca“ bola odhadnutá asi na 180 kg. Ku koncu roka sa už neobjavil asi z tých dôvodov, že zahryzol do pneumatiky na podvozku maringotke a táto hlučne explodovala a „maca“ odplašila. Zamestnanci stanice mali aj určité obavy chodiť na kontrolu výhybiek v nočných hodinách, preto si pritúlili túlavého psa ovčiara, ktorého starostlivo opatrujú, vycvičený chodí spolu na kontrolu, menuje sa „Cukrína“. Je huňatá šedej farby, kučeravej srsti, tak že sa skoro podobá na medveďa a slúži veľmi poctivo, každé ráno s dvihnutím labky sa hlási vraj vo službe.“

Niekedy sovy netrafia do lesa, ale do okna...

Drienovská Nová Ves, 1938

„Dňa 5.II. u motorového vlaku 727 na trati Kysak — Drien. Nová Ves, medzi strážnym domkom číslo 3-4 bolo rozbité jedno okno, pravdepodobne nočným vtákom. Pri tomto utrpel menší úraz učiteľ J.G. z Ľubovca. Je pozoruhodné, že podobný prípad sa stal na tomto samom okolí aj v roku 1937 dňa 19.XII.“

Bohužiaľ, zvieratá boli aj súčasťou viacerých nehôd...

Gáň, 1942

„Dňa 29. XI. prešiel vlak 90951 v km 5.642 žriebä, ktoré bežalo popri vlaku od strážneho domku 110 až po tento km, kde bolo vlakom zachytené a usmrtené.“

Gašparovo, 1972

„Dňa 4. 10. 1972 medzi stanicami Polomka — Gašparovo v km 8,9 vlak 7829 narazil do čriedy kráv, kde bolo usmrtených 10 ks kráv, približná škoda na kravách je 60 000 Kčs.“

Bánovce nad Bebravou, 1947

„Zvláštne udalosti, t. j. zrážky vlakov neboly žiadne, okrem jedna zrážka vlaku s cestným vozidlom na prechode medzi Dol. Naštice — Rybany v km 11-12 pri ktorej zahynul jeden kôň.“

Neobvyklé spojenie vášní

Má 55 rokov a na ČSD/ŽSR pracuje nepretržite od roku 1990. Jeho profesijná cesta železnicou mala rôzne zastávky na rôznych pozíciách, ako napríklad posunovač, výpravca, vlakový, prevádzkový a kontrolný dispečer v OR Košice, až v roku 2019 začal pracovať vo funkcii inšpektor bezpečnosti železničnej dopravy na ÚS SBI Košice, kde pracuje dodnes. Reč je o Vladimírovi Kuncovi, ktorého si bližšie predstavíme v rubrike „Zo života železničiara“ a porozprávame sa aj o jeho netradičnej záľube.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: archív V. Kunc

BRATISLAVA — Vladimír Kunc sa okrem železničného povolania venuje vo voľnom čase aj dobrovoľnému hasičstvu.

Dozvedeli sme sa, že ste dobrovoľným hasičom. Ako ste sa k tejto aktivite dostali?

Členom hasičského zboru som od roku 1986. V našej obci je dobrovoľné hasičstvo organizované od roku 1925. Keďže medzi zakladateľmi bol aj môj starý otec, tak som mal motiváciu v tom pokračovať. Moje členstvo v Dobrovoľnej požiarnej ochrane (DPO) SR sa stalo mojím koníčkom, kde od roku 1992 vykonávam funkciu predsedu Dobrovoľného hasičského zboru

obce Chrastné (DHZO), a zároveň zastupujem Toryssko-ružínsky okrsk ako člen výboru a predseda komisie rozhodcov Územnej organizácie Košice-okolie. To svedčí o tom, že okrem zásehovej činnosti, ako veliteľ zásahu DHZO Chrastné, vykonávam aj funkciu rozhodcu DPO SR pri preverkách pripravenosti DHZ v okrese, v kraji, v republikových majstrovstvách a v požiarnej športe Košickej hasičskej ligy.

Nelákalo vás stať sa aj profesionálnym hasičom?

Práca v DPO a DHZ ma baví, no myslím, že môj sen pracovať v ŽSR sa mi naplnil do bodky. Vykonávam prácu, ktorá ma nesmierne naplňa, preto dúfam

a verím, že naďalej zostanem verný modrej armáde a fantastickému kolektívu.

Aký je rozdiel medzi hasičom a dobrovoľným hasičom?

Rozdiel medzi profesionálnym hasičom v HaZZ a dobrovoľným hasičom spočíva v činnosti, ktorú vykonávajú. Kým členovia HaZZ sú štátnymi zamestnancami, ktorí sú za to platení a majú stanovený limit na výjazd do 1 minúty, členstvo v DHZO je dobrovoľné. Jednotlivé DHZO sú zaradené do 4 kategórií A, B, C a D, podľa požiadaviek a žiadostí jednotlivých obcí. Čas na sústredenie v hasičskej zbrojnici majú do 2 hodín a od toho času musia uskutočniť výjazd do 10 minút.

Aké povinnosti dobrovoľní hasiči vôbec majú?

Povinnosti dobrovoľných hasičov vyplývajú zo zákona o Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky. Dobrovoľná požiarňa ochrana Slovenskej republiky je nezávislá právnická osoba so sídlom v Bratislave, pôsobiaca na celom území Slovenskej republiky, ktorá plní úlohy na úseku ochrany pred požiarmi, zdoľavania požiarov a záchranárskych prác. S HaZZ máme veľmi dobré vzťahy a navzájom si pomáhame pri rôznych aktivitách.

Podarilo sa vám byť už aj pri reálnom požiari?

Keďže som dlhoročným členom DHZO, reálne som sa zúčastnil pri zdoľávaní viacerých požiarov, nielen

na území našej obce, ale na výzvu operačného strediska HaZZ aj mimo obce a okresu.

Viete, koľko dobrovoľných hasičov je na Slovensku?

V súčasnosti je na Slovensku 2 189 DHZ s počtom 80 165 evidovaných členov.

Povedzte, že niekto sa chce stať dobrovoľným hasičom. Čo musí pre to urobiť?

Stať sa dobrovoľným hasičom je veľmi jednoduché, treba iba chcieť. Ostatné administratívne veci sa dajú jednoducho zrealizovať — prijatím za člena a vystavením preukazu.

Máte nejaké zásahy alebo zážitky o dobrovoľníctve v tejto oblasti, na ktoré si okamžite spomeniete?

Do pozornosti dávam zásah z júla 2022 v ťažko dostupnom lesnom teréne v katastrálnom území obce Malá Lodina na výzvu operačného strediska HaZZ. Toto bola ozajstná skúška ohňom. K ďalším akciám patrila pomoc repatriantom na hraničnom priechode vo Vyšnom Nemeckom, niekoľkonásobná pomoc pri zabezpečovaní občerstvenia pre utečencov z Ukrajiny vo vlakoch v železničnej stanici Kysak, či pri odstraňovaní následkov povodní v našej obci aj mimo nej. Nesmiem zabudnúť ani na spoluprácu s obecným úradom v našej obci pri usporadúvaní rôznych kultúrnych podujatí ako sú Deň detí, Mikuláš, obecná zabíjačka a iné akcie.

Blahoželáme

[Redacted text block with a red rounded square icon]

[Redacted text block with a red rounded square icon]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block with a red rounded square icon]

[Redacted text block]

[Redacted text block with a red rounded square icon]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Vaše príspevky do marcovej spoločenskej rubriky môžete poselať na adresu zsemafor@zsr.sk do 11. marca 2024.

Podakovanie

[Redacted text block with a yellow rounded square icon]

[Redacted text block with a yellow rounded square icon]

[Redacted text block]

[Redacted text block with a yellow rounded square icon]

[Redacted text block]

Spomíname

[Redacted text block with a grey rounded square icon]

[Redacted text block]

[Redacted text block with a grey rounded square icon]

[Redacted text block]

Ranch AMADEUS
pozyva malých obdivovateľov
koní a prírody na

Letný Jazdecký Tábor

pre deti od 6 do 17 rokov

~~330 €~~

300 €

Zľava pre deti
zamestnancov ŽSR.

Pre vaše detičky je pripravené
úžasné ubytovanie, vynikajúce jedlo,
aktivity – turistika, jazdenie na koňoch
(western, anglický štýl), večerná talent show,
karneval, Aquapark Turčianske Teplice, hľadanie
pokladu a mnoho iného v lone krásnej
turčianskej prírody.

Využite zákonný rekreačný
poukaz vo výške 285 €.

Partner projektu

**Smart
Books**

Turnusy

① 30. 6. – 5. 7. 2024	④ 21. 7. – 26. 7. 2024
② 7. 7. – 12. 7. 2024	⑤ 28. 7. – 2. 8. 2024
③ 14. 7. – 19. 7. 2024	⑥ 4. 8. – 9. 8. 2024

Ranch
AMADEUS

0905 345 939 klubamadeusvalentova@gmail.com
0911 430 890 www.ranchamadeus.sk/prihlasky

FaceBook Instagram

Ranch Amadeus Oficiálna Stránka Jazdeckého klubu @ranch.amadeus

Zrýchlenie prípravy stavieb

V súčasnosti je v legislatívnom procese návrh zákona o mimoriadnych opatreniach pre strategické investície a pre výstavbu transeurópskej dopravnej siete a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

AUTOR: Marek Kubíček

BRATISLAVA — Predmetný návrh zákona má za cieľ urýchliť prípravu a realizáciu významných investičných projektov a zároveň má transponovať smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1187 o zefektívňujúcich opatreniach na dosiahnutie pokroku pri realizácii transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) do slovenského právneho poriadku. Predmetný zákon by sa mal teda vzťahovať na dva druhy projektov. A to na:

A. Stavby zdravotníckych zariadení, letísk, dopravnej infraštruktúry, energetickej infraštruktúry, priemyselnej výroby, výskumu a vývoja, energetiky, obrany a bezpečnosti, stavby a zariadenia dôležitého na ochranu a rozvoj životného prostredia a stavby zariadení verejných služieb alebo ich komplexnú rekonštrukciu za predpokladu, že:

- sú ich plánované investičné výdavky najmenej 100 miliónov eur alebo sa očakáva, že prispievajú k plneniu úloh štátu, k jeho ochrane alebo obrane, budú prospešné pre hospodárstvo SR alebo prispievajú k odvráteniu dlhodobých environmentálnych škôd,
- ich investorom je subjekt verejnej správy (najmä štát, VÚC a obce a právnické osoby, ktoré sú ovládané štátom, vyšším územným celkom alebo obcou,
- ich realizácia je vo verejnom záujme,
- boli uznesením vlády Slovenskej republiky určené za strategické investície.

B. Projekty dopravnej infraštruktúry, ktoré sú súčasťou úsekov základnej transeurópskej dopravnej siete a súhrnnej dopravnej siete na území Slovenskej republiky uvedené v prílohe návrhu zákona.

Zo železničných tratí, ktoré sú uvedené v prílohe návrhu zákona, možno spomenúť ešte nemodernizované úseky tratí Kúty št. hr. — Malacky — Bratislava — Nové

Zámky — Štúrovo št. hr., Žilina — Košice — Čierna nad Tisou št. hr., Štátna hranica ČR/SR — Púchov, Štátna hranica ČR/SR — Svrčinovec — Čadca — Žilina, Štátna hranica PR/SR — Skalité — Čadca, Kysak — Prešov — Plaveč — štátna hranica SR/PR, Palárikovo/Nové Zámky — Zvolen — Lučenec — Rožňava — Košice.

Medzi najvýznamnejšie opatrenia, ktoré by mali v praxi urýchliť realizáciu investičných projektov, sú:

1. vylúčenie potreby vykonania štátnej expertízy, ako aj možnosť vylúčenia potreby vypracovania štúdie uskutočniteľnosti pre strategické investície,
2. vznik predkupného práva investora k pozemkom, na ktorých sa má investícia realizovať a k stavbám na nich,
3. zavedenie inštitútu predbežnej držby, ktorý umožňuje vyvlastňovaciemu orgánu vydať rozhodnutie o predbežnej držbe vyvlastňovanej nehnuteľnosti na vopred vymedzený rozsah prác na investícii,
4. umožnenie, aby získanie vlastníckych práv a iných práv k všetkým pozemkom nebolo nevyhnutné dokumentovať stavebnému úradu už v stavebnom konaní, ale kompletne až ku kolaudačnému konaniu,
5. vylúčenie použitia ustanovení procesných predpisov umožňujúce obštrukcie zo strany účastníkov konania a zúčastnených osôb v konaniach,
6. skrátenie procesných lehôt,
7. urýchlenie procesov vo verejnom obstarávaní.

Je však potrebné podotknúť, že v súčasnosti sa vyhodnocujú pripomienky k návrhu zákona, a teda je možné, že sa jeho schválené znenie bude od toho pôvodného návrhu líšiť.

Z pohľadu Železníc Slovenskej republiky bude práva úprava prínosná, pretože urýchli proces prípravy a povoľovania stavieb železničnej infraštruktúry.

Staršieho pána vo vlaku sa pýta spolucestujúci: - Kam cestujete? - Na stretnutie so spolužiakmi. - Ó, zdá sa, že vás už veľa nebude... - ... tajnička..				Pomôcky: Dean, lava, Zara	praskol	prebral sa k životu	dve	okrem iného (skr.)	košatý africký strom	aktívny cestovný ruch (skr.)	Pomôcky: abonent, akrolit, baobab	pastier oviec	keď	Letecké opravovne (skr.)		
				tvar								umelá zemná hrádza				
				2									3			
				kórejská automobilka stupeň v džude					orol, po česky				španielsky člen		1	predpla- titeľ
Jozef Vysočani	kópia	4	dolná časť vlnovky riečny kôrovec				olovo (zn.)			banský chodník						
							chlp			hudobná skupina						
stiahol kožu						dopravný prostriedok vnútorná časť stonky				české mesto						
										Karolína (dom.)						
americký herec (James 1931-1955)						híbil dľabaním					MPZ Rumunská selén (zn.)					
						brechaj										
Prešovský samospráv. kraj (skr.)						súrodeneč				posuno- vanie						
						peňažný zisk				mesto v Nemecku						
prvá dvojhľaska						starogréc. boh vojny rím. a gréc. starovek				parohaté zvieratá stredoam. štát						
lodný stožiar							spievala (bás.)					indium (zn.)				
							kanón					znemož- ňoval				
Pomôcky: ážio, lola, Niš, nýt	turecké mesto		srbské mesto				meno Zátopkovej				hod, vrh					
			starorím. boh lásky				postavenie				predložka (nad)					
z toho dôvodu, preto							povrch piva				tu máš		osobné zámeno	nit, po česky		
							meno Janžurovej				vezmi					
prezývka amerického vojaka (amik)						dcéra kráľa Euryta				barón , po česky						
						kypri zem pluhom				Julianský kalendár(skr.)						
5																
biblická hora							staroveká grécka socha									

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček.
 Krížovka z minulého čísla: „... teraz, keď som ťa stretol, asi pôjdem na pivo.“ Výhercovia: Nikola K., Vladimír D., Martin Š.

Šéfredaktorka
 Lucia Lizáková
 T: 920/7801
 E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia
 Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk

Grafická úprava
 Dávid Bozsaky — bozsaky.david@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor
 Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľ: Vladimíra Bahýľová
 Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk
 Tlač a distribúcia: ZimPress, spol. s r. o., Vajnorská 135, 831 04 Bratislava

Slovák medzi víťazmi

Spoločenstvo európskych železníc (CER) vyhlásilo výsledky 8. ročníka Európskej železničnej fotografickej súťaže, ktorá je od roku 2016 premenovaná a venovaná pamiatke tragicky zosnulej kolegyně a priateľky Aline Bastin. Súťaž sa koná každý rok a jej cieľom je nájsť 12 najlepších obrázkov vyzdvihujúcich moderný, ekologický a ľudský rozmer železníc. Medzi dvanástimi víťazmi je aj Slovák, ktorému sa už v minulosti vo fotosúťaži CER podarilo prebojovať medzi najlepších.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: CER, Tomáš Mlynarčík

BRUSEL — Tohtoročná súťaž niesla tému „Preukázanie zručností európskych železničných fotografov“ pri príležitosti Európskeho roka zručností. Do súťaže sa mohli zapojiť všetci fotografi, amatérski aj profesionálni, ktorí sú rezidentmi 27 členských krajín Európskej únie, Albánska, Bosny a Hercegoviny, Čiernej Hory, Gruzínska, Moldavska, Nórska, Severného Macedónska, Srbska, Švajčiarska, Turecka, Ukrajiny a Veľkej Británie. Dvanásť najlepších fotografií bolo jednotlivo ocenených sumou 200 eur.

Možnosť zapojiť sa využil aj Tomáš Mlynarčík, strojmajster ZSSK v Depe Poprad, ktorý sa nakoniec dostal so svojou snímkou s názvom „Jesenná hmla“ medzi dvanástich ocenených fotografov z celej Európy. Fotografia vznikla pri Letanovciach, obci na

východnom Slovensku, a vznikla vraj úplnou náhodou, keď išiel kupovať kapustu na zimu. „Keďže som mal trošku náskok, tak som cestou odbočil k trati pri Letanovciach, pretože mal ísť osobný vlak s rušňom v novom nátere. Na prekvapenie pred ním šiel tento nákladný vlak, ktorý v kombinácii s hmlou vytvoril túto scenériu,“ prezradil úspešný fotograf.

Ako nám prezradil, do súťaže sa zapája pravidelne od roku 2015, s výnimkou jedného ročníka, a už sa mu dokonca v minulosti raz podarilo dostať medzi ocenených, a to v roku 2018. Z redakcie mu želáme ešte veľa fotografických úspechov a síl v železničiarском povolání. O nasledujúcom ročníku Európskej železničnej fotografickej súťaže CER vás budeme určite v Železničnom Semafore informovať.

Kolegovia, priatelia a súperi: Pohár generálneho riaditeľa ŽSR

V piatok 26. januára 2024 sa uskutočnil už 11. ročník futsalového turnaja o Pohár generálneho riaditeľa ŽSR. Toto tradičné podujatie sa pravidelne koná v hale BK Lokomotíva Bratislava pri Ústrednej nákladnej stanici. Tohtoročný turnaj poctilo svojou návštevou viacero významných ľudí, ktorí na ŽSR pôsobili: dlhoročný vrcholový manažér ŽSR a zároveň zakladateľ turnaja Marcel Haydu, bývalý generálny riaditeľ Miloslav Havrila, ako aj bývalý námestník GR pre ľudské zdroje a súčasný predseda Dopravného úradu SR Pavol Hudák.

AUTOR: Radoslav Jurčina, SNÍMKA: Klaudia Kralovičová

BRATISLAVA — Na turnaji sa zúčastnili tímy jednotlivých úsekov generálneho riaditeľstva ŽSR: 100 — Úsek generálneho riaditeľa GR, 200 — Úsek námestníka pre rozvoj a informatiku, 300 — Úsek námestníka pre ekonomiku, 400 — Úsek námestníka pre prevádzku, 500 — Úsek námestníka pre Ľudské zdroje. Pred rokom turnaj vyhralo mužstvo z Ministerstva dopravy SR, ktoré sa z účasti tento rok ospravednilo.

Na začiatku si všetci prítomní uctili minútou ticha pamiatku tragicky zosnulého Vladimíra Mišáka, ktorý bol na turnajoch pravidelnou súčasťou a oporou tímu prevádzky.

Turnaj prebiehal už klasicky vo veľmi priateľskej atmosfére, keďže proti sebe nastupovali kolegovia, ktorí sa v mnohých prípadoch poznajú už dlhé roky.

Napriek tomu v zápasoch nebola núdza o pravú športovú zápletku, mimoriadne výkony a nasadenie. O vyrovnanosti turnaja svedčí fakt, že každý z tímov minimálne jeden zápas vyhral i prehral, o poradí na treťom až piatom mieste rozhodli vzájomné zápasy 4-bodových tímov a o víťazovi rozhodol jediný gól. Tým sa napokon stalo družstvo ekonómov pred ľudskými zdrojmi a „stovkármi“. Trofeje pre tri najlepšie tímy, ako aj putovný pohár odovzdali generálny riaditeľ ŽSR Alexander Sako a námestník pre ekonomiku Jozef Opálený.

Po turnaji hráči pri guláši a kofole už tradične bilancovali predvedené výkony. Zúčastneným pribudli nielen malé šrámy na nohách, ale najmä jedna veľká spomienka na spoločne prežitý športový deň.

MANAŽÉR
ŽELEZNIČNEJ
INFRAŠTRUKTÚRY

Platí od 1. 1. 2024

Ubytuj sa výhodne s režinkou

Zľava vo výške 15%

sa vzťahuje výlučne na služby ubytovania a za ostatné služby sa platí v zmysle platného cenníka služieb.

PRE ZAMESTNANCOV ŽSR a ich rodinných príslušníkov ponúkame výhodnú zľavu vo výške 15% z ceny ubytovania v ubytovacích zariadeniach ÚIVP, po predložení železničného preukazu (režinky).

PODMIENKY:

počet objednaných nocí – pre ÚZ Starý Smokovec je minimálne 2 noci, ostatné ubytovacie zariadenie od 1 noci.

Zľava platí do 31. 12. 2024 a zamestnanec ju môže využiť vo všetkých ubytovacích zariadeniach ÚIVP viackrát.

Bližšie informácie
o kompletnej ponuke služieb:

ubytujsavevyhodne.sk

Strečno

+421 903 282 816
repcia.sipstrecno@zsr.sk

Košice

+421911 533 458
ubytovnakosice@zsr.sk

Bratislava

+421 2 2029 4181
ubytovnasancova@zsr.sk

Starý Smokovec

+421 911 643 680
repcia.starysmokovec@zsr.sk